

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Opinar a control remot

En les converses entre lletraferits i, en general, entre addictes a la lectura, és cada vegada més freqüent un tema d'actualitat manifesta: ¿l'apogeu de la televisió acabarà convertint el llibre —tal com l'estimem— en una curiositat, en una resta arqueològica?

La por hi és, i es parla de retrocessos sense que vegem gaire clar que hi hagi guanys. La televisió ataca en una colla de fronts alhora i ja es parla de posar en marxa unes quantes temptacions afegides, entre les quals destaquen les pantalles grans, l'alta definició i, tema de darrera hora, la seva fase interactiva. Els telespectadors, de casa estant i sense perdre de vista la pantalla, podran intervenir en els programes, concursar i, quan calgui, fins i tot votar. És un aspecte tècnic que requereix l'adquisició d'accessoris i, en alguns casos, pagar quotes d'abonament, esforços afegits que depenen de les disponibilitats econòmiques. Una evidència que potser alentirà la rapidesa del progrés, però no crec pas que l'aturi.

En el camp de la interactivitat (perdó pel terme), TV3 fa una proposta revolucionària, que permetrà de prescindir d'aparells suplementaris. N'hi haurà prou de tenir telèfon i mantenir-se atent a un nou programa anomenat *Vostè mateix*. S'anuncia com a imminent, i ha de consistir en una ficció dramàtica que tindrà com a base la conducta humana (una mina inesgotable), amb totes les incidències que puguin imaginar els guionistes. En un moment determinat, l'acció serà interrompuda i apareixerà un locutor que proposarà, deia la notícia, "tres o quatre desenllaços" possibles. En aquest instant, els telespectadors podran trucar al número de l'emissora —precedint-lo del prefix 905— i expressar quin és el final preferit per cadascú. D'acord amb un escrupolós escrutini democràtic, serà posada en escena l'opció més votada.

Diuen que, al país on es va originar, l'invent ha tingut una gran aollida, i que s'espera que aquí no desmereixerà. Jo, francament, no ho acabo de veure clar. Ens trobem en una etapa en la qual, per man-

tenir una certa harmonia, les famílies s'han vist obligades a tenir més d'un televisor a casa. Dos, tres o més aparells per llar, a causa de la diversitat de gustos i de parers en la tria de programes. Depèn del nombre de components, i si es respecta la llibertat dels petits, dels adolescents i dels grans, no tan sols calen més receptors, sinó habitacions aïllades. No és fàcil, però ja que els parents han anat perdent el gust de la conversa, almenys que puguin triar pantalles sense barallar-se.

Temo que la interactivitat, aliada amb el telèfon, trencarà aquesta pau relativa. Si el programa ofert té el succés que se n'espera i s'hi sent convocada tota la família, els desacords

grossos es produiran a l'hora de votar per telèfon. És molt probable que els nens vulguin un desenllaç, els joves un altre i els grans un de diferent. Qui sap si hi haurà empentes per veure qui arriba primer a despenjar l'auricular, una mala perspectiva per a una avinença raonable.

De primera intenció, quan vaig llegir la notícia, se'm va ocórrer que el llibre és una cosa més estable, més seriosa. Un trumfo a favor seu... Però de seguida em vingué a la memòria el cas de Conan Doyle: cansat del seu heroi, el genial detectiu Sherlock Holmes, l'escriptor el va matar en la narració que havia de cloure —cau i net— les aventures de l'investigador privat. Ni mai que ho hagués fet! L'autor i els seus editors van rebre un munt de cartes d'arreu del món, protestant per la mort de Sherlock Holmes i exigint la rectificació del disbarat. Conan Doyle, resignat i pressionat pels editors, no tingué altre remei que ressuscitar miraculosament Sherlock Holmes, prescindint de la lògica i agafant-ho pels cabells. La voluntat popular, la democràcia, es va imposar a una decisió personal que contrariava la majoria.

Res a dir, si no fos que la lectura interactiva és un precedent notable. Hi ha altres casos, però no caben en aquest espai. O sigui que no hi ha res del tot nou sobre la capa de la Terra.

Pere Calders

